

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Sotsiaalminister
määrus
terviktekst
09.01.2021
Hetkel kehtiv
RT I, 06.01.2021, 16

Õendushaiglas iseseisvalt osutada lubatud õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ning nõuded statsionaarse õendusabi iseseisvalt osutamiseks vajalikule töötajate koosseisule, ruumidele, sisseseadele, aparatuurile ja töövahenditele

Vastu võetud 13.01.2014 nr 3
[RT I, 17.01.2014, 4](#)
jõustumine 20.01.2014

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine
23.12.2020

Avaldamine
[RT I, 06.01.2021, 4](#)

Jõustumine
09.01.2021

Määrus kehtestatakse [tervishoiuteenuste korraldamise seaduse](#) § 25¹ lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Käesoleva määrusega kehtestatakse õendushaiglas iseseisvalt osutada lubatud õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused.
- (2) Käesolevas määruses nimetatud juhtudel võib iseseisvalt osutada lubatud statsionaarse õendusabiteenuse (edaspidi *iseseisev statsionaarne õendusabiteenus*) osutaja teha iseseisvalt õendustoiminguid ning arsti otsuse alusel raviprotseduure ja laboriuuringuid.
- (3) Käesoleva määrusega kehtestatakse ka nõuded statsionaarse õendusabi iseseisvalt osutamiseks vajalikule töötajate koosseisule, ruumidele, sisseseadele, aparatuurile ja töövahenditele.

2. peatükk Õendushaigla

§ 2. Õendushaiglas osutatavad tervishoiuteenused

- (1) Õendushaiglas osutatakse iseseisvat statsionaarset õendusabiteenust ja iseseisvalt osutada lubatud ambulatoorseid õendusabiteenuseid, välja arvatud koolitervishoiuteenus.
- (2) Iseseisvat statsionaarset õendusabiteenust võib osutada ka üldhaiglas, keskhaiglas, piirkondlikus haiglas, taastusravihaiglas ja kohalikus haiglas, kui on täidetud käesoleva määruse §-s 6 kehtestatud nõuetele vastavad tingimused.

§ 3. Õendushaiglas tervishoiuteenuste osutamise nõuded

(1) Nõuded õendushaiglas iseseisvalt osutada lubatud ambulatoorsete õendusabiteenuste osutamiseks on sätestatud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 25 lõike 2 alusel kehtestatud sotsiaalministri määruises.

(2) Nõuded õendushaiglas iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks on sätestatud käesoleva määruise §-s 6.

§ 4. Patsiendi suunamise nõue

Kui iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamisel nõuab patsiendi seisundi muutus õe pädevusest väljapoole jäävat tegevust, tuleb pöörduda konsulteeriva arsti poole või kutsuda kiirabi ja lähtuvalt tekkinud olukorrast alustada esmaabiga.

3. peatükk Iseseisev statsionaarne õendusabiteenus

§ 5. Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse hulka kuuluvad tegevused

(1) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse hulka kuuluvad tegevused on:

- 1) õendusloo dokumenteerimine;
- 2) õendusabialane nõustamine;
- 3) patsiendi turvalisuse tagamine;
- 4) surijale õendusabi osutamine;
- 5) funktsioone toetava liikumisravi toimingute teostamine;
- 6) õendustoimingute, sealhulgas õendustoimingutega seotud hooldustoimingute teostamine;
- 7) raviprotseduuride tegemine;
- 8) laboratoorsete uuringute jaoks materjali võtmine;
- 9) immuniseerimine.

[RT I, 06.01.2021, 4- jõust. 09.01.2021]

(2) Õendusloo dokumenteerimisega seotud tegevused on:

- 1) õendusanamneesi kogumine;
- 2) patsiendi terviseseisundi hinnangu koostamine, lähtudes elamistoimingutest;
- 3) patsiendi turvalisuse hindamine ja tagamine;
- 4) õendusplaani koostamine ja muutmine, lähtudes patsiendi terviseseisundist ja õendusabi vajadusest;
- 5) õendusabi tulemuste hindamine;
- 6) õendustegevuse dokumenteerimine;
- 7) õendusepikriisi koostamine.

(3) Õendusabialase nõustamise käigus sooritatavad tegevused on:

- 1) meditsiiniseadmete ja abivahendite kasutamise õpetamine ja juhendamine;
- 2) tervise säilitamise ja taastamise õpetamine;
- 3) pereliikmete juhendamine ja õpetamine;
- 4) toitumisalaste põhimõtete osas nõustamine;
- 5) toimetuleku ja õendustegevustega seotud hooldustoimingute õpetamine.

(4) Patsiendi turvalisuse tagamisega seotud tegevused on:

- 1) vigastuste ennetamine ja terviseriskide hindamine;
- 2) probleemjuhtumite dokumenteerimine ja analüüsimine ning abinõude plaani tegemine ja rakendamine;
- 3) kukkumiste järelmõjude hindamine ja korduvate riskide minimeerimiseks lahenduste rakendamine;
- 4) haiglanakkuste ennetamiseks mõeldud tegevused, sealhulgas kätehügieen.

(5) Surijale õendusabi käigus teostatavad õendustoimingud on:

- 1) patsiendi vaevuste leevendamine;
- 2) õendusabivõtete kasutamine valu ja vaevuste leevendamiseks;
- 3) surija ja tema lähedaste psühhoemotsionaalne toetamine;
- 4) arsti määratud ravi, sealhulgas valuravi rakendamine ja hindamine.

(6) Funktsioone toetava liikumisravi toimingud on:

- 1) liikumis- ja kehalise võimekuse hindamine dünaamikas;
- 2) keskkonna hindamine ja vajaduse korral ümberkorraldamine;
- 3) liikumisravi elementide rakendamine ja liigesjäikuse profülaktika.

(7) Iseseisvalt teostatavad õendustoimingud on:

- 1) elutähtsate tervisenäitajate – kehatemperatuur, vererõhk, hingamissagedus, saturatsioon, pulsisagedus, diurees- mõõtmine, hindamine ja jälgimine;
- 2) naha seisundi hindamine ning lamatiste ravi ja profülaktika;
- 3) õendustoimingutega seotud suu ja silmade hooldus;
- 4) pneumoonia profülaktika;

- 5) asendiravi;
- 6) dehüdratatsiooni ennetamine;
- 7) esmaabi andmine ja elustamine;
- 8) kusepõie kateteriseerimine, püsikateetri hooldus;
- 9) epitsüstostoomi hooldus, vahetus;
- 10) klistiiri tegemine;
- 11) stoomide hooldus;
- 12) haavaravi koos sidumisega;
- 13) aspireerimine;
- 14) trahheostoomi hooldus;
- 15) perifeerse veenikanüüli paigaldamine ja hooldamine;
- 16) toitumuse jälgimine;
- 17) jahutavad ja soojendavad protseduurid;
- 18) inhalatsioonide teostamine;
- 19) veresuhkru mõõtmine glükomeetriga;
- 20) surma fakti tuvastamine.

(8) Arsti otsuse alusel võib õde iseseisvalt teha järgmisi raviprotseduure:

- 1) haavaõmbluste eemaldamine haavalt;
- 2) hapnikravi;
- 3) ravimite manustamine i/m, i/v, s/c, per/os, per/rectum;
- 4) nasogastraalsondi paigaldamine;
- 5) parenteraalne ja enteraalne toitmine;
- 6) toitelahuste manustamine;
- 7) arsti määratud ravi, sealhulgas valuravi rakendamine ja hindamine.

(9) Arsti otsuse alusel võib õde iseseisvalt võtta uuringumaterjale laboratoorseteks uuringuteks.

§ 6. Nõuded iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks

(1) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peavad haiglas töötama ööpäev läbi õed ja hooldajad.
[RT I, 17.01.2014, 4- jõust. 20.01.2014, kehtis kuni 31.03.2014]

(2) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peavad haiglas töötama vähemalt 1,3 õde ja 1,5 hooldajat 20 patsiendi kohta, neist ööpäev läbi vähemalt üks õde ja üks hooldaja.
[RT I, 17.01.2014, 4- jõust. 01.04.2014, kehtis kuni 31.12.2014]

(3) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peavad haiglas töötama vähemalt 1,5 õde ja kaks hooldajat 20 patsiendi kohta, neist ööpäev läbi vähemalt üks õde ja üks hooldaja.
[RT I, 17.01.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(4) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peab haiglas õdede ja hooldajate tööd koordineerima kõrgharidusega ja vähemalt kolmeaastase kliinilise töökogemusega õde.
[RT I, 17.01.2014, 4- jõust. 01.07.2016]

(5) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peab patsientidele olema haiglas tagatud arsti konsultatsioon vähemalt üks kord nädalas iga patsiendi kohta.

(6) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peab haigla töötajate koosseisus olema sotsiaaltöötaja.

(7) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peab patsientidele olema haiglas tagatud füsioterapeudi ja tegevusterapeudi teenuse kättesaadavus vajaduse korral.

(8) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutajal peab olema leping eriarstiabi osutajaga järgmiste tervishoiuteenuste osutamiseks:

- 1) laboriteenused;
- 2) radioloogiateenus.

(9) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peab olema järgmine sisseseade, aparatuur ja töövahendid:

- 1) EKG aparaat;
- 2) pulssoksümeeter;
- 3) vererõhumõõtja;
- 4) glükomeeter ja testribad;
- 5) termomeeter;
- 6) süstlad ravimite s/c, i/m ja i/v manustamiseks ja infusioonisüsteemid;
- 7) vereanalüüside võtmiseks vajalikud vahendid;
- 8) steriilsed ja mittesteriilsed kindad;

- 9) kätehügieenivahendid ja desinfitseerimisvahendid instrumentide ja tööpindade puhastamiseks;
- 10) esmaabivahendid;
- 11) sondiga toitmiseks vajalikud vahendid;
- 12) põie kateteriseerimiseks vajalikud vahendid;
- 13) peritoneaaldialüüsi tegemise vahendid;
- 14) stoomi hooldusvahendid;
- 15) klistiiri tegemiseks vajalikud vahendid;
- 16) haavahoolduseks vajalikud instrumendid ja vahendid;
- 17) aspireerimiseks vajalikud vahendid;
- 18) hapnikravi vahendid;
- 19) tegevusteraapia vahendid ja füsioteraapia vahendid;
- 20) toidulauaga voodikapid või voodikapid ja toidulauad patsientidele;
- 21) palatites funktsionaalsed voodid ja tavalised voodid trapetsi või külgvõrede kasutamise võimalusega;
- 22) kaks komplekti tõstmise ja voodis nihutamise ergonoomilisi abivahendeid;
- 23) üks tõstuk 40 voodikoha kohta;
- 24) vähemalt kümme kõndimise abivahendit (erinevat liiki) 20 voodikoha kohta;
- 25) vähemalt kolm ratastooli 20 voodikoha kohta;
- 26) vähemalt neli potikõrgendust ja potitooli;
- 27) üks pesemistool 20 voodikoha kohta;
- 28) üks tõstuk-pesemistool 20 voodikoha kohta;
- 29) üks lamavas asendis pesemise võimalus (raam, vann) 20 voodikoha kohta;
- 30) hüdrauline transpordiraam;
- 31) siibripesumasin alates 40 voodikohast;
- 32) üks personali väljakutsenupp iga voodi, tualettruumi ja üldruumi kohta;
- 33) üks päästelohisti iga voodikoha kohta;
- 34) käsipuud üldruumides ja tualettruumides;
- 35) lukustatav ravimikapp;
- 36) lukustatav kapp dokumentide säilitamiseks;
- 37) tööpinnaga kapp töövahendite paigutamiseks;
- 38) eraldussirmid;
- 39) töölaud ja tool;
- 40) külmkapp;
- 41) kaks külmkapi termomeetrit;
- 42) arvuti ja printer;
- 43) telefon.

(10) Iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutamiseks peavad olema täidetud järgmised ruuminõuded:

- 1) patsientide ja nende saatjate ooteruum;
- 2) protseduuriruum pindalaga vähemalt 12 m²;
- 3) palatid pindalaga vähemalt 7 m² voodikoha kohta tõstekonstruktsiooni olemasolul või vähemalt 10 m² voodikoha kohta tõstekonstruktsiooni puudumisel, mõlemalt poolt voodile ligipääsuga;
- 4) tualettruumid arvestusega üks WC-pott 8 voodikoha kohta, sealhulgas üks invatualettruum 20 voodikoha kohta;
- 5) üks dušikoht 8 voodikoha kohta ja pesemisruum lamavate haigete pesemiseks;
- 6) liikumisraviruum;
- 7) laoruum töö- ja abivahendite hoidmiseks;
- 8) ruum surnute hoidmiseks.

4. peatükk Rakendussätted

§ 7. Määruse jõustumine ja rakendamine

- (1) Määruse § 6 lõige 1 kehtib kuni 31. märtsini 2014. a.
- (2) Määruse § 6 lõige 2 jõustub 1. aprillil 2014. a ja kehtib kuni 31. detsembrini 2014. a.
- (3) Määruse § 6 lõige 3 jõustub 1. jaanuaril 2015. a.
- (4) Määruse § 6 lõige 4 jõustub 1. juulil 2016. a.
- (5) Määruse § 6 lõikes 6 sätestatud sotsiaaltöötaja nõude peab iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutaja täitma hiljemalt 1. juuliks 2014. a.
- (6) Määruse § 6 lõike 9 punktides 18, 31, 32 ja 34 sätestatud nõuded ning § 6 lõike 10 punktis 4 sätestatud invatualettruumi nõude peab iseseisva statsionaarse õendusabiteenuse osutaja täitma hiljemalt 1. jaanuariks 2015. a.